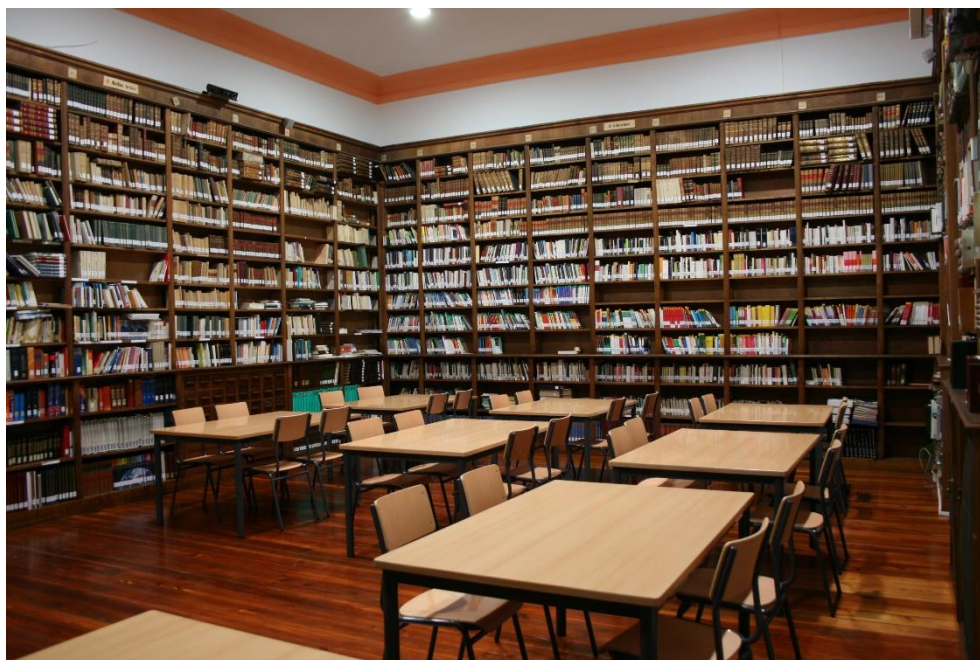

PROGRAMACIÓN
DAS LIÑAS PRIORITARIAS DE
ACTUACIÓN
NA BIBLIOTECA ESCOLAR
DO
I.E.S. “OTERO PEDRAYO”
DE OURENSE
PARA O CURSO 2018/2019

ÍNDICE

	<u>Páxina</u>
INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	2
FUNCIONAMENTO DA BIBLIOTECA.....	2
LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN NA BIBLIOTECA ESCOLAR PARA O CURSO 2018-19.....	3
1.- En relación coa organización e xestión. Configuración da biblioteca como laboratorio creativo de aprendizaxes.	3
2.- En relación coa dinamización e promoción dos recursos da biblioteca, a súa integración no tratamento do currículo e a súa contribución á alfabetización múltiple e ó desenvolvemento das competencias básicas do alumnado.	5
3.- En relación coa formación de usuarios e adquisición da competencia informacional (competencia para o tratamento da información incluída na actual “competencia dixital”).	7
4.- En relación co fomento da lectura e co desenvolvemento do Proxecto lector de centro (en materia de lectura, escritura e habilidades no uso, tratamento e produción de información).	7
5. En relación cos avances cara a unha biblioteca inclusiva	8
6. Outras actuacións.	8
7. Criterios e procedementos de avaliación. Indicadores e instrumentos que se utilizarán.	9
8.- Persoa designada como responsable / dinamizadora da Biblioteca Escolar. Equipo de apoio. Horario previsto.	10

INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O IES Otero Pedrayo é un centro educativo de titularidade pública, dependente da Consellellía de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

Os ensinamentos impartidos nel son: Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato (modalidades Científico-tecnolóxica e Humanidades e Ciencias Sociais) e educación para adultos.

A actividade docente desenvólvese no edificio que naceu para Centro Provincial de Instrución de Ourense no último terzo do s. XIX e no espazo anexo (antigo colexio de Primaria, adaptado e modernizado, situado tamén en rúa P. Feijoo.

No presente curso escolar, son máis de 700 os alumnos matriculados e repartidos nos distintos grupos e niveis, xa que ós estudantes do diúrno hai que engadirlle o alumnado da quenda de nocturno.

FUNCIONAMENTO DA BIBLIOTECA

A organización dos fondos bibliográficos adáptase ás características tanto funcionais como físicas da biblioteca, na que os libros ocupan os estantes colocados por seccións, tendo os usuarios acceso directo ós mesmos.

A súa clasificación e ordenación segue basicamente a C.D.U. (clasificación décima universal), aínda que simplificada, tendo en conta as peculiaridades propias dunha biblioteca escolar.

A Biblioteca presta o seu servizo durante o horario lectivo, incluídos os recreos, momentos nos que é máis solicitada para os préstamos de libros e búsqueda de información; tamén acuden voluntariamente a ela cando as súas obrigas escolares lle lo permiten para a lectura, o estudo, a realización de traballos programados etc.

A presenza dos alumnos na biblioteca debe ser aproveitada, en todo momento, para fomentar neles o uso de materiais bibliográficos como instrumento de traballo, polo que se lles proporciona a miúdo explicación dos medios que deben consultar para conseguir a información precisa.

Dende a incorporación da biblioteca ó PLAMBE (Plan de mellora de bibliotecas escolares de Galicia) os préstamos e as respectivas devolucións rexístranse con axuda do programa Meiga.

Na actualidade, a biblioteca, pertencente á rede de bibliotecas de Galicia (PLAMBE 6) participa en todas as actividades organizadas en prol da súa mellora e mantemento. A Biblioteca do IES Otero Pedrayo incorporouse ó Plan de Mellora de Bibliotecas Escolares no curso 2010/2011. Durante estes cursos pasados, foi necesario dar prioridade á resolución de necesidades básicas previas (referidas especialmente á reorganización de espazos, de materiais bibliográficos...) para asentar as bases e poder empezar a pensar en proxectos máis ambiciosos.

Os criterios seguidos no préstamo de libros baséanse na máxima utilización e mobilidade dos mesmos, co obxecto de servir ó maior número posible de usuarios e, tendo en conta o tipo de material e as características do propio programa, establécese un prazo de 15 días prorrogable (segundo os casos).

Independentemente dos avisos que se lles dan ós préstamos atrasados, cada mes faise unha revisión e reclamación dos que non foron devoltos.

Na biblioteca confecciónase unha relación de todas as peticións dos distintos departamentos didácticos así como das suxestións do alumnado.

Obxectivos básicos da biblioteca como lugar de aprendizaxe e estudo:

- Cooperar co programa escolar do centro a fin de satisfacer as necesidades de alumnos e profesores.
- Fomentar nos lectores o uso de materiais bibliográficos.
- Servir de entorno idóneo para o desenvolvemento do Plan Lector do Centro.
- Potenciar a lectura formativa e recreativa do alumno, convertíndoo en usuario potencial doutras bibliotecas.

LIÑAS PRIORITARIAS DE ACTUACIÓN NA BIBLIOTECA ESCOLAR PARA O CURSO 2018-19

1.- En relación coa organización e xestión. Configuración da biblioteca como laboratorio creativo de aprendizaxes.

Seguimos constatando que a nosa **biblioteca medra e mellora cada ano**, atraendo ós membros da comunidade educativa para **traballar**, disfrutar da **lectura relaxada**, para **informarse e aprender**. Seguiremos acometendo **actuacións de dinamización, transformación do** espazo para facelo máis agradable e atractivo para a **lectura**, para a **búsqueda de información, para**

convertelo nunha zona de traballo e de participación, incorporando a biblioteca nos procesos de ensino-aprendizaxe.

Nunha biblioteca das dimensións e da complexidade da nosa, hai que seguir coas labores de acondicionamento, expurgo, reubicación de fondos, catalogación e revisión de material bibliográfico. De cara ó **futuro**, continuamos nesta nova andadura de dinamización e de plena implicación na vida escolar.

Queremos **seguir impulsando as transformacións**, facela aínda máis acollidora, **útil e ben dotada**; á vez que estreitamos o seu vínculo cos distintos grupos de persoas que conforman a vida dun centro. **Búscase a implicación plena de todos** os equipos e sectores que integran a vida escolar. Así, pretendemos:

- Seguir obtendo do equipo directivo o **apoio económico** necesario para acometer actuacións máis ambiciosas. De cara ó vindeiro curso é **imprescindible mercar máis mobiliario** para organizar o material e as distintas tarefas. Mercar **xogos de mesa, xadrez**. Se a dispoñibilidade económica e o espazo o permite, algún **ordenador** máis.

A pesares das dificultades que isto supón, nun centro das dimensións e da complexidade do noso (dous edificios, necesidade de moito profesorado de garda, estudos nocturnos, espazos pouco funcionais...), debido á **ampliación do número de persoas integrantes do equipo de biblioteca** (neste curso pasamos a ser catro) esperamos poder levar a cabo todas as nosas pretensións e ideas.

- Contaremos con máis tempo **para seguir catalogando e reubicando os libros recibidos** albergados provisionalmente na sala de lectura do edificio anexo. A idea é **distribuílos**, debidamente organizados, entre a sala de lectura do edificio novo e a biblioteca, que se atopa no edificio antigo e **publicitalos** entre a comunidade escolar.
- Para o curso 2018-19 queremos seguir na liña actual de **ampliar todo o posible o horario de apertura da biblioteca** e darlle así facilidades ó alumnado para consultar, solicitar empréstitos ou devolver libros máis alá dos tempos de lecer. Pensamos tamén en aproveitar e en sacarlle o máximo partido á estancia tanto para o desenrolo de **clases** coma para actividades de todo tipo.
- **Abrir nos recreos a sala de lectura** do edificio no que se atopan os cursos de Bacharelato. Na actualidade non é posible, aínda que segue figurando dentro das nosas pretensións.
- Continuar na liña de **implicación do alumnado**, ideando e poñendo en práctica estratexias para que os estudantes sigan **acudindo masivamente á biblioteca**, implicándose nas tarefas e propostas da mesma e valorándoa positivamente. Nun centro das dimensións do noso, é prioritario facerlles chegar información ós pais. Se os medios humanos nolo permiten, proporémoslles máis **actuacións viables: doazóns de libros, concursos, intercambios...**

- Continuar co proceso de **vínculo e implicación** de todos os **departamentos didácticos**, para que no vindeiro curso sexan algúns máis os que respondan á demanda de colaboración. Seguir mantendo unha comunicación constante entre a biblioteca e os profesores dos distintos departamentos e membros da comunidade educativa en xeral.
- Seguir, ó longo do próximo curso, coa labor de **eliminación, modificación e arranxo de rexistros existentes** anteriores á incorporación da biblioteca no Plambe, por non responderen ás esixencias do programa Meiga. Dada a cantidade de libros destas características nunha biblioteca cunha grande cantidade de material bibliográfico antigo, prevese que esta tarefa continúe aínda durante bastante tempo.
- **Ampliar o espazo** habilitado para albergar as **obras máis lidas, as obras de lectura obrigada**, así como as dos **novos recunchos recentemente creados**.
- **Mercar máis material** para crear unha **videoteca de préstamo**, non só vencellada **ás linguas modernas**. Adquirir material **noutros soportes** e rexistralo na biblioteca, aínda que, debido á escasez de espazo, a súa ubicación teña que ser distinta á da biblioteca escolar.
- Continuar na procura de que a **Biblioteca** chegue a ser **centro de recursos documentais do instituto** (que teña centralizados e debidamente rexistrados, catalogados e ubicados os materiais bibliográficos de uso xeral no Centro) ó servicio de todos.

2.- En relación coa dinamización e promoción dos recursos da biblioteca, a súa integración no tratamento do currículo e a súa contribución á alfabetización múltiple e ó desenvolvemento das competencias básicas do alumnado.

Aproveitaremos os recursos seguindo na liña do presente curso escolar no que seguimos aumentando considerablemente a actividade da biblioteca. Así:

- A principio de curso, seguiremos **explicando o seu funcionamento**, dando a coñecer os seus recursos, as posibilidades e o afán de convertela en centro fundamental da vida do Instituto.
- Seguirémola **dinamizando** convertíndoa en **espazo de charlas, tertulias, talleres de animación á lectura, exposicións temporais e permanentes**.
- Tentaremos dar a coñecer os existentes, e marcar máis **medios** que **favorezan o acceso á información en distintos soportes** (máis ordenadores...).
- Pretendemos **acompañar ó alumnado** na **búsqueda** de datos, de **información**, utilizando **distintos soportes** e formatos para que a biblioteca se consolide como verdadeiro lugar de aprendizaxe e de convivencia. Aproveitaremos para isto a **nova realidade** curso que comeza

no que, por fin, estaremos **máis persoas (catro en total)** velando por o bo funcionamento e pola mellora da nosa biblioteca.

- Organizaremos e publicaremos **concursos** relacionados con todas as disciplinas e cos contidos curriculares; colaborando con outros departamentos nos certames que eles promoven; entregando agasallos ó alumnado participante en actividades vencelladas á biblioteca, nas campañas relacionadas coa mesma (neste curso, por quinto ano consecutivo, o xa consolidado “**Concurso de microrrelatos II.**”), elaborando e repartindo o **marcapáxinas** cada 23 de abril; cambiando mensualmente as **escolmas de libros** e **publicitándoas** nos paneis de acceso á biblioteca e no expositor central.
- Continuaremos reorganizando e **mellorando** os **espazos** da biblioteca; actualizando os **carteis** dos distintos cometidos e zonas, algunhas existentes (rincón de lectura, espacio especial para os libros máis solicitados, outro para os de lectura obrigatoria) e outras **de recente creación** (novelas gráficas e clásicos en cómic; libros do mes, de interese... “).
- Dadas as peculiaridades do novo modelo de alumnado dos centros (cada vez con máis estudantes doutras nacionalidades), seguir mantendo un **vínculo** permanente co departamento de **Orientación** e cos tutores, para que o material destinado a estudantes con necesidades educativas especiais e alumnado inmigrante sin alfabetizar, dispoña deste recurso, orixinarmente ubicado, rexistrado e vencellado á biblioteca, pero en permanente movemento polo centro para aproveitar ó máximo a súa utilidade.
- Dende a biblioteca, e consensuado cos departamentos de linguas estranxeiras, seguirase favorecendo a **competencia lingüística** do alumnado en distintas linguas, **adquirindo máis material bibliográfico**.
- Incorporar propostas e actividades xa levadas a cabo con éxito noutros centros da comunidade, dadas a coñecer nos encontros do Plambe e a través do correo para a comunicación entre as bibliotecas de Galicia.
- Seguir **dando a coñecer periodicamente**, mediante listado e exposición as **novidades** da biblioteca e outras recomendacións, atendendo a conmemoracións, efemérides, premios.
- Proporcionar, tanto ós alumnos coma ós profesores, materiais axeitados, útiles, actualizados, para os procesos de ensino-aprendizaxe en todas as materias do currículo.
- En datas próximas ó día do Libro, **creación dun novo concurso literario**, con intención de consolidación e continuidade.
- Tratar de que a biblioteca se convirta no **espazo de traballo, divulgación e conmemoración de feitos destacables de calquer disciplina (concursos literarios, científicos...)**.

3.- En relación coa formación de usuarios e adquisición da competencia informacional (competencia para o tratamento da información incluída na actual “competencia dixital”).

- Se a situación económica o permite, **aumentar o número de ordenadores** da biblioteca.
- Dotala de aparellos: **cámara de fotos, cámara de vídeo, reprodutor de DVD.**
- Seguir recibindo ós distintos grupos de alumnos (nas horas de titoría nos cursos da ESO; e nas de Actividades de Estudo en Bacharelato; ou noutras horas, segundo o soliciten os profesores) para **dar a coñecer a Biblioteca**, a CDU, a colocación dos libros, o sistema de empréstitos, as normas de uso, a importancia do carné...
- Darlle novo formato e difusión ós **manuais de procedemento e elaborar** unha completa **guía de usuarios.**
- **Permitir o traballo conxunto.**
- Ademais das **enquisas** do Proxecto Lector e doutras máis amplas, empregadas xa nestes cursos pasados, seguir deseñando **cuestionarios novos** que axuden a detectar necesidades, a avaliar a labor de biblioteca.

4.- En relación co fomento da lectura e co desenvolvemento do Proxecto lector de centro (en materia de lectura, escritura e habilidades no uso, tratamento e produción de información).

- Seguirse facendo cargo de todos os aspectos organizativos do **Plan Lector** do Centro e da **“Hora de Lectura”** (indicacións, calendario, distribución e control do material bibliográfico repartido polas distintas estancias do instituto, das fichas de seguimento da lectura, análise das enquisas trimestrais e final...).
- **Potenciar** a realización de **actividades** destinadas ó fomento da lectura en xeral (actividades lúdicas con respecto a distintos libros, charlas con escritores, exposicións de traballos...).
- Despois do éxito obtido coa actividade de **“Intercambio de libros”**, pretendemos artellar un sistema de intercambio permanente ó longo do curso escolar, desenrolado dende a biblioteca. Á súa vez, consolidar a actividade o día 23 de abril, convertela nun clásico no centro.
- No **curso 18-19 incluiremos ó profesorado** nesta actividade e, **en anos vindeiros, a todos os membros da comunidade escolar, pais de alumnos etc.**
- Potenciar a creación de novos **clubes de lectura**, ofrecendo información e asesoramento e encargándose de rexistrar, diferenciar e ubicar o material bibliográfico adquirido para os mesmos.
- Seguir **rexistrando** cunha **identificación especial** os libros doados polo alumnado e por persoas alleas ó instituto.

- O día do libro, exposición de **marcapáxinas** conmemorativos deseñados polos alumnos e, coma sempre, agasallo do do Centro a toda a comunidade educativa. Téntase promover o **intercambio de textos de creación persoal** entre os estudantes e de marcapáxinas personalizadas. Continuar coa idea de invitar ó alumnado a ir **construíndo a súa propia biblioteca persoal**.
- Consolidación de **novos concursos**, do “Caderno de creación literaria” e actividades (“Intercambio de libros”).
- Continuar coa proposta dunha iniciativa do estilo da de “libros a la calle”, coa participación do alumnado.

5. En relación cos avances cara a unha biblioteca inclusiva

Todas as actuacións acometidas van na liña de consolidala como biblioteca inclusiva. Así, pensamos:

- Seguir mercando **material bibliográfico adaptado** a todo tipo de alumnado, incluído o de necesidades especiais.
- Mercar **máis exemplares das coleccións** de libros *ELE* e de dicionarios en linguas estranxeiras.
- En momentos puntuais do curso, **levar material da biblioteca ás aulas** ou ós patios interiores de fácil acceso.
- No presente curso quedou **seleccionada a información útil para alumnado con necesidades especiais**, para o vindeiro **organizarémola e publicitarémola**.
- Seguir dando **igual peso** a todas as disciplinas e a **todas as áreas do saber** organizando as exposicións mensuais de xeito que queden tratadas todas as materias e ramas do ensino.
- **Dinamizar ós departamentos** ofrecendo o espazo da biblioteca para todo tipo de **actividades: literarias, científicas, técnicas...**
- **Invitar ó alumnado menos presente**, a familiarizarse coas **técnicas de manexo e uso** para convertelo en usuario habitual, axudándolle na resolución de tarefas, na búsqueda de información e na superación de dificultades.

6. Outras actuacións.

- Tentar **abrir, con horario fixo, a sala de lectura e consulta no edificio anexo** ó principal.
- Ter **aberta** a biblioteca durante **máis horas** á semana e en distintas franxas horarias.
- Continuar coa **exposición** dalgúns dos máis emblemáticos e singulares exemplares, **fondos de valor histórico** que alberga esta biblioteca (**atlas Fontán...**). Intentarase que, debidamente publicitada, a exposición sexa motivo de encontro e compromiso por parte da Comunidade Educativa para recoñecer o valor da nosa institución educativa e para axudar a buscar a excelencia educativa dos nosos alumnos.

- Por parte da coordinación, **visitaremos outras bibliotecas integradas no Plambe**, para intercambiar experiencias e ver directamente a operatividade das ideas postas en práctica nas mesmas, coa fin de aprender e de aplicalas.
- Aparte dos encontros do Plambe, intentaremos **asistir a cursos de formación** que nos axuden a desenrolar mellor as nosas tarefas.

7. Criterios e procedementos de avaliación. Indicadores e instrumentos que se utilizarán.

Criterios de avaliación:

- Adecuación das actividades programadas e levadas a cabo durante o curso.
- Resposta do alumnado e da comunidade educativa ás propostas da biblioteca. Grao de colaboración nas mesmas.
- Grao de cumprimento dos obxectivos previstos nas liñas prioritarias de actuación programadas para o curso escolar.
- Cantidade e tipoloxía dos préstamos realizados.
- Participación do alumnado e do profesorado nas actividades propostas.
- Presencia de alumnado na biblioteca, préstamos realizados, resultados das enquisas.

Procedementos de avaliación:

- A través das **enquisas** recollidas no Plan lector do centro (nas que hai que dar conta dos hábitos de lectura, das visitas á biblioteca e demais datos relevantes) tratarase de comprobar o grado de incidencia e calado das propostas e actividades deseñadas. Enquisa que cada ano se pasa a todos os cursos dun nivel, na que se poden analizar no só todos os aspectos significativos relacionados co hábito lector, senon tamén a experiencia do estudiantado como usuario de todos os servizos e recursos que ofrece a súa biblioteca. Seguindo na liña actual, neste ano escolar pasarase a un curso de 3º ESO.
- Utilizando o **buzón de suxestións** como elemento de análise e de posibilidade de artellamento de melloras.
- Como elemento de avaliación, uso dos mecanismos de análise que o propio **programa MEIGA** proporciona: visita de alumnos á biblioteca, número de préstamos etc.
- Seguindo as **táboas de avaliación** presentadas nos Encontros PLAMBE de anos anteriores. tratarase de facer unha avaliación, ou cando menos unha análise do traballo desenvolvido.

8.- Persoa designada como responsable / dinamizadora da Biblioteca Escolar. Equipo de apoio. Horario previsto.

a) Persoa responsable/dinamizadora da Biblioteca:

— María Belén Nóvoa Corral

b) Equipo de apoio:

— Emilia González Rodríguez

— José Luis Menor Seara

— Concepción Fernández Vázquez

c) No curso 2018-19, a biblioteca estará aberta durante 5 horas lectivas e 10 sesións de lecer de 20 minutos cada unha.

Horario de apertura da biblioteca, con atención específica:

Hora	Horario	luns	martes	mércores	xoves	venres
1ª	8.30 a 9.20					
2ª	9.20 a 10.10					
1º Lecer		Garda B	Garda B	Garda B	Garda B	Garda B
3ª	10.30 a 11.20					Garda B
4ª	11.20 a 12.10	Coord.B	Coord.B			Garda B
2º Lecer		Garda B	Garda B	Garda B	Garda B	Garda B
5ª	12.30 a 13.20		Garda B			
6ª	13.20 a 14.10					

No curso 2018-19, a biblioteca estará aberta do seguinte xeito:

- Os martes e venres durante dúas horas lectivas cada día e luns unha hora para: atención a quen veña á biblioteca a ler, traballar, facer consultas; para catalogación de libros, compras, arranxo de rexistros..., para todas as labores relativas ó Plan lector do Centro e todas as tarefas inherentes á coordinación e dinamización da biblioteca.
- 10 sesións correspondentes ós tempos de lecer do instituto, para realizar os préstamos e devolucións de libros e para garantir un ambiente de silencio que favoreza o estudo ou a lectura relaxada.

Responsable / dinamizadora

Asdo. Mª Belén Nóvoa Corral